

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
16/6755-1

Vår referanse:
201603637-9 008

Sted, Dato
Oslo, 20.12.2016

**HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM
FAGSKOLEUTDANNING - NYE BESTEMMELSER OM NASJONAL
KLAGENEMND OG POLITIATTEST – POLITIDIREKTORATETS MERKNADER**

Politidirektoratet viser til høring av forslag til endringer i forskrift om fagskoleutdanning, herunder nye bestemmelser om nasjonalt klageorgan for fagskoleutdanning og politiattest. Politidirektoratet har forelagt høringen for et utvalg underliggende etater. Uttalelser fra Kripos og Østfinnmark politidistrikt v/Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester følger vedlagt.

Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har vurdert departementets forslag om nye bestemmelser om politiattest i forskrift om fagskoleutdanning kapittel 3, og støtter uttalelsene fra Kripos og Østfinnmark politidistrikt. For øvrig har vi følgende merknader til forslag til nye bestemmelser om politiattest:

Kravet om politiattest

Krav til politiattest for studenter reguleres av fagskoleloven § 12. Det følger av første ledd i bestemmelsen at "[v]ed opptak til eller underveis i utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, kan det kreves at studentene legger frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd". Bestemmelsen synes å hjemle en *adgang* til å kreve politiattest i forbindelse med utdanning, jf. siste setning om at det "kan" kreves at studentene fremlegger politiattest.

Departementet skriver i høringsnotatet punkt 3.2 at utgangspunktet er at alle søkere til utdanninger hvor studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, skal legge frem politiattest i forbindelse med opptak. Det fremstår noe uklart for Politidirektoratet hvorvidt dette utgangspunktet leses, eller kan leses, ut av fagskoleloven § 12 første ledd. Ut fra ordlyden kan vi ikke se at det foreligger en plikt til fremvisning av politiattest, slik departementet synes å ta utgangspunkt i. Vi mener at lovteksten bør justeres i samsvar med departementets utgangspunkt om at når fagskolen

Politidirektoratet

vurderer at utdanningen kan innebære kontakt med mindreårige, *skal* politiattest kreves. Det vises også til Kripos' forslag til ordlyd i § 12 første ledd.

Vi mener for øvrig at det fremstår noe uklart hvilken bestemmelse i § 12 som hjemler adgangen til å gi forskriftsbestemmelsene som nå foreslås. Krav om politiattest er et inngripende tiltak overfor den enkelte. Dette tilsier at lovhjemmelen for å gi forskriftsbestemmelser bør være klar. Etter vår vurdering bør hjemmelsgrunnlaget for forslaget fremgå tydeligere.

Forslag til § 3-1

Departementet mener at ansvaret for å vurdere om det er grunnlag for å stille krav om politiattest bør legges til de som kjenner studiene best. Det foreslås derfor i § 3-1 første ledd at "[d]en enkelte fagskole må vurdere om utdanningene de tilbyr, hvor studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, skal omfattes av reglene i politiregisterloven § 39".

I høringsnotatet punkt 3.2 beskriver departementet at fagskolen ikke skal "bestemme" hvilke utdanninger som krever politiattest. Det fagskolen skal vurdere er, i følge departementet, om den enkelte utdanning fagskolen tilbyr er omfattet av kravet i politiregisterloven § 37 første ledd nr. 4 eller av andre krav i profesjonslovgivningen. Departementet presiserer at krav om politiattest er et inngripende tiltak overfor den enkelte, og at det ikke må stilles krav om politiattest i tilfeller der dette er åpenbart unødvendig.

Ut fra den foreslåtte ordlyden i § 3-1 første ledd kan det, etter Politidirektoratets syn, fremstå noe uklart hvilke vurderinger som skal foretas av fagskolen, og hvilke studenter som må fremlegge politiattest. Slik departementet påpeker, er krav om politiattest inngripende for den enkelte. Det bør derfor fremgå tydelig av ordlyden i forskriften hvem det skal kreves attest fra.

Vi er enige i at den enkelte fagskole bør vurdere om utdanningen kan medføre kontakt med barn og unge. I likhet med Kripos mener vi imidlertid at det bør gjelde et absolutt krav om politiattest for slike utdanninger, og at dette bør fremgå tydelig av forskriften. Dette synes for øvrig å være i samsvar med departementets utgangspunkt i høringsnotatet punkt 3.2, jf. over.

Forslag til §§ 3-2 og 3-5

Departementet foreslår i § 3-2 en bestemmelse om at for utstedelse av politiattest gjelder politiregisterloven og politiregisterforskriften. Videre foreslås det i § 3-5 å angi at fornyet vandelskontroll kan foretas i samsvar med politiregisterloven § 43.

Politidirektoratet mener at det er grunn til å være tilbakeholden med å utforme bestemmelser slik at de generelt angir at andre lover og forskrifter gjelder, jf. Justis- og beredskapsdepartementets veiledning om lovteknikk og lovforberedelse punkt 5.4.1. Videre ser vi at det kan være hensiktsmessig å vurdere hvorvidt kapittel 3 kan strammes opp noe, da vi mener forslaget kan fremstå detaljert og lite tilgjengelig.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Politidirektoratet kan ikke se at høringsnotatet omtaler økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget. Vi mener dette er uheldig.

Det foreslåtte kravet om politiattest fra Kunnskapsdepartementet utgjør ett av flere forslag som stiller krav om politiattest. Selv om den enkelte lov- eller forskriftsendring i seg selv ikke

gir betydelige utslag, vil forslagene i sum gi en merkbar økning i behovet for utstedelse av politiattester. Vi ser at det kan være berettigede behov og gode grunner for politiattest. Vi mener imidlertid at det bør tydeliggjøres i forslaget at det må tas høyde for at politiet tilføres økte midler som følge av stadig økende antall områder som det kreves utstedt politiattest for.

Med hilsen

Geir Jonatan Sharabi

fung. seksjonssjef

Kristine Wigmostad Blikom

rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

POLITIET
KRIPOS

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO
Norge

NCIS NORWAY

Deres referanse:

Vår referanse:
201602182

Sted, Dato
Oslo, 07.12.2016

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM FAGSKOLEUTDANNING - NYE BESTEMMELSER OM NASJONAL KLAGENEMND OG POLITIATTEST

Det vises til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 20. september 2016 vedrørende forslag til endringer i fagskoleloven om nye regler om nasjonal klagenemd og innhenting av politiattest, og tilhørende e-post fra Politidirektoratet av 14. oktober 2016.

I høringsbrevet foreslår Kunnskapsdepartementet opprettelsen av et nasjonalt klageorgan for fagskoleutdanning og politiattest. Videre foreslår departementet at nye bestemmelser om politiattest inntas i forskriften.

Kripos er etter politiregisterlovgivningen behandlingsansvarlig for 17 av politiets 19 sentrale registre. Opplysninger som fremgår på politiattester er hentet fra registre Kripos er behandlingsansvarlig for; reaksjonsregisteret og straffesaksregisteret. Kripos er, i kraft av behandlingsansvaret, ansvarlig for at behandling av opplysninger i eller i tilknytning til registrene er i samsvar med gjeldende regelverk.

Til forslaget § 3-1

Det følger av forslaget til § 3-1 at den enkelte fagskole må vurdere om utdanningene de tilbyr, hvor studentene kan komme i kontakt med barn og unge som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, skal omfattes av reglene i politiregisterloven § 39. Sammenholdt med bestemmelsen i fagskoleloven § 12 legges det da opp til at det er opp til hver enkelt fagskole om det skal kreves politiattest for de utdanningene hvor studentene kommer i kontakt med barn og unge.

Kripos anser ordningen med innhenting og fremleggelse av politiattest som en effektiv metode for å forebygge kriminalitet. Det bør derfor ikke være valgfritt å kreve fremleggelse av politiattest der en student kan komme i kontakt med mindreårige som en del av undervisningen eller praksisopplæring. Ordlyden i fagskoleloven § 12 første ledd bør endres til "Ved opptak til eller underveis i utdanninger der studenter kan komme i kontakt med

Kripos

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet Tlf: 23 20 80 00

Org. nr.: 974 760 827

Post: Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO

Faks: 23 20 88 80

Giro:

Besøk:

E-post: kripos@politiet.no

www.politi.no

mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, skal det kreves at studentene legger frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd."

Videre bør ordlyden i forslaget § 3-1 endres til "Den enkelte fagskole med tilbud om utdanninger hvor studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring skal kreve fremlagt politiattest etter politiregisterloven § 39."

Et absolutt krav om fremleggelse av politiattest for opptak ved utdanninger hvor studentene kommer i kontakt med barn og unge vil føre til forutsigbarhet for studentene, samt at det vil motvirke at personer som har til hensikt å begå lovbrudd søker seg til skoler hvor det ikke kreves fremlagt politiattest.

Om fremleggelse av politiattest

Det foreslås i forskriften § 3-3 at søkere som har merknad på politiattesten som er relevant for opptak til vedkommende utdanning, skal sende politiattesten til utdanningsstedet innen tre uker. Studenter som har politiattest uten merknader skal fremlegge politiattesten senest ved fastsatt studiestart.

Det legges gjennom forslaget opp til at studenten selv skal vurdere hvorvidt en merknad på politiattesten er relevant for opptak til den utdanningen vedkommende har søkt på. Innholdet i politiattesten søkere er pålagt å innhente og fremlegge (barneomsorgsattest etter politiregisterloven § 39) er særskilt vurdert ut i fra formålet om å forebygge og avverge kriminalitet rettet mot barn og unge. Merknader som fremkommer på en barneomsorgsattest er m.a.o. på forhånd vurdert av lovgiver å være relevante for en som i sitt arbeid eller virke kommer i kontakt med barn og unge. Det fremstår derfor som uheldig at søkerne selv skal vurdere om merknader på slike attester er relevante for utdanning som innebærer kontakt med barn.

Forslaget til § 3-3 bør derfor endres slik at det oppstilles et krav om at alle søkere som har politiattest med merknader skal sende attesten til utdanningsstedet innen tre uker.

Med hilsen

Kjetil Haukaas
Sjef Kripas

Saksbehandler:
Eyvind Aavatsmark Berg
seniorrådgiver
Telefon: 23 20 82 74

Kopi: Det nasjonale statsadvokatembetet

Politidirektoratet
Postboks 8051, Dep.
0031 Oslo

ØSTFINNMARK POLICE DISTRICT

Deres referanse:

Vår referanse:
201601519-2 000

Sted, Dato
Vardø23.11.2016

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM FAGSKOLEUTDANNING - NYE BESTEMMELSER OM NASJONAL KLAGENEMND OG POLITIATTEST

Det vises til høringsbrev fra Justisdepartementet av 20.09.2016 med høringsfrist 20.12.2016.

Endringer i fagskoleloven av 01. juli 2016, jf. Prop.95 L (2015-2016) har gitt hjemmel i lov til å fastsette nærmere bestemmelser i forskrift om blant annet nasjonalt klageorgan for fagskoleutdanning, politiattest og vurdering av skikkethet.

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester har følgende merknader.

Kravet om politiattest skal ikke omfattes de fagene der praksis ikke innebærer kontakt med mindreårige.

Kravet om politiattest for praksis der studenter kan komme i et tillits- eller ansvarsforhold med mindreårige bør være lik for studenter ved fagskoler som for studenter ved universitet og høyskoler. Politiattest skal ivareta mindreårige uavhengig av studie, eller studiested. Studenter ved fagskoler jobber i tillegg mer praktisk enn studenter tilknyttet universitet og høyskoler, og kravet om skikkethet og beskyttelse av mindreårige vil kunne være svært gjeldende.

3.2 Generelt om krav til politiattest

Departementet mener formålet med forslaget er å få et helhetlig system for politiattester, og påpeker at det er viktig av kravene til politiattest ikke er strengere enn det som følger av profesjonslovgivningen.

Lov om kommunale helse og omsorgstjenester er en av profesjonslovgivningene som vil kunne gjelde en student ved fagskole, men som vil bli endret når ny lov som følge av forslaget til Helse og Omsorgsdepartementet, LOV-2016-06-17-49 trår i kraft.

Endringen medfører en utvidelse av barneomsorgsattest, til å vise overtredelser av ulike former for legemsfornærmelser/ kroppsskade, trusler og frihetsberøvelse, samt vinningskriminalitet.

Det forslås derfor at forskrift gir mulighet til å innhente samme utvidet attest for den gruppen av studenter som faller inn under Kommunal helse- og omsorgstjenesteloven, slik at samme krav gjelder for studenter som den faglærte etter endt utdanning og ved tilsetting i den kommunale helse og omsorgstjenesten.

Det bør ikke være ulik praksis i hvor stor eller liten grad politiattesten skal beskytte. Kravet om, og fremvisning av politiattest for å ivareta sårbare bør omfatte alle som faller inn under denne gruppen i likhet.

3.4 Fornyet vandelskontroll

Politiattestenheten har krav til notoritet. Det vil ikke kunne utleveres muntlige opplysninger, heller ikke der det ikke foreligger nye opplysninger om mottaker av opprinnelig politiattest. All utlevering må skje skriftlig.

Med hilsen

Ellen Katrine Hætta
Politimester

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler:
Linn Monica Berg Hagen
Seniorkonsulent

Telefon: